

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ПОГОДЖЕНО

на засіданні вченої ради
 факультету педагогіки та психології
 Протокол № 8 від «3» березня 2020 р.

Декан А.Б.Рацул

Обговорено і затверджено
 на засіданні кафедри соціальної роботи,
 соціальної педагогіки та психології
 Протокол № 11 від «27» лютого 2020 р.

Завідувач кафедри О.А.Рацул

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ЦДПУ імені Володимира Винниченка
 від «13» березня 2020 року № 43-УН

Голова приймальної комісії

Ректор О.А.Семенюк

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

з соціальної педагогіки

для осіб, які вступають на I курс

денної/заочної форми навчання

на основі ступеня (рівня) бакалавра (спеціаліста або магістра)

для здобуття освітнього ступеня «Магістр»

зі спеціальності 231 Соціальна робота

1. Пояснювальна записка

Програма фахового вступного випробування за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю 231 «Соціальна робота» галузі знань 231 «Соціальна робота».

Вона є засобом перевірки якості теоретичної і практичної підготовки вступників з метою побудови рейтингу успішності та визначення кандидатів для зарахування до магістратури відповідно до ліцензійного обсягу. До вступного випробування допускаються особи, які здобули освітній рівень «бакалавр», «спеціаліст», «магістр».

Фахове вступне випробування спрямоване на перевірку базових знань, умінь та навичок вступника з основних фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін в межах програми підготовки ступеня бакалавра (спеціаліста) в галузі соціальної роботи з метою виявлення здатності навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів зі спеціальності 231 «Соціальна робота».

Програма фахового вступного випробування з «Соціальної педагогіки» включає такі розділи: сутність основних понять та категорій соціальної педагогіки, принципів та методів соціально-педагогічної діяльності, різних форм соціально-педагогічного впливу на особистість; особливості соціалізації людини в різних мікросоціумах; функції і напрямки діяльності соціального працівника з різними категоріями та групами населення; специфіку формування відносин в соціальному середовищі.

На фаховому вступному випробуванні абітурієнт повинен продемонструвати високий рівень знань з філософії, історії, вітчизняної та світової культури, економіки, етики, а також спеціальні знання в галузі соціології, соціальної педагогіки, соціальної роботи та психології. Зокрема уміння щодо визначення ефективних умов соціалізації особистості в сучасному суспільстві; виявлення дії об'єктивних і суб'єктивних факторів соціального середовища, характеру їхнього впливу на формування особистості; дослідження закономірностей та перспектив соціальної взаємодії особистості та середовища; розробки механізмів регулювання та корекції відносин індивіда та суспільства.

Форма проведення фахового випробування – письмове опитування за білетами.

Пакет іспиту містить 30 білетів. Завдання білетів є рівнозначними за обсягом та складністю. Кожен білет складається з двох теоретичних питань та практичного завдання. Форма проведення: письмовий екзамен. Тривалість екзамену – 3 (астрономічні) години.

Структура екзаменаційної оцінки: Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінці за відповіді на всі завдання білету.

Згідно з критеріями оцінювання рівня відповідей вступника на завдання білета (за 100-бальною шкалою), вважається, що вступне випробування складено в разі одержання 60 та більшої кількості балів. У разі, якщо відповіді вступника оцінено менше ніж у 60 балів, вважається, що вступне випробування не складено.

Структура програми фахового вступного випробування:

1. Пояснювальна записка
2. Зміст програми
3. Критерії оцінювання відповідей вступників
4. Рекомендована література

2. Зміст програми

Тема: Соціальна педагогіка як галузь знань

Поняття “соціальна педагогіка”, її мета, зміст, об’єкт та предмет.

Принципи соціальної педагогіки: природовідповідності, культуровідповідності, гуманізму та принцип додатковості.

Функції соціальної педагогіки: теоретико-пізнавальна, прикладна, інтегративна, гуманістична.

Науково-теоретична основа соціальної педагогіки, представлена двома підходами. Структура першого підходу (Л.Г. Коваль, І.Д. Зверева та С.Р. Хлебик): агогіка, героіка, андрагогіка, віктимологія. Компоненти другого підходу (А.В. Мудрик): соціологія соціального виховання; філософія соціального виховання; теорія соціального виховання; психологія соціального виховання; методика соціального виховання; менеджмент соціального виховання; економіка соціального виховання.

Зв’язок соціальної педагогіки з іншими науками та сферами суспільного життя: педагогіка, психологія, соціологія, економіка, політика, право, дефектологія, віктимологія, менеджмент, історія, етнологія, етика.

Тема: Основні поняття соціальної педагогіки

Поняття тезаурусу соціальної педагогіки. Соціалізація – базова категорія соціальної педагогіки.

Характеристика соціального виховання. Об’єкт, предмет та зміст соціального виховання.

Соціальне середовище як необхідна умова соціалізації особистості. Мікрорівень та макрорівень соціального середовища.

Соціальна адаптація. Види соціальної адаптації: пасивна, активна. Поняття адаптаційного потенціалу особистості.

Зміст, предмет, мета та основні напрями соціальної профілактики. Види соціальної профілактики: загальна та спеціальна профілактика. Рівні профілактичної роботи: первинна, вторинна та третинна профілактика.

Сутність соціальної реабілітації та її об’єкти. Види реабілітації: медична, психологічна, соціально-педагогічна, педагогічна, професійна реабілітація.

Характеристика ресоціалізації. Поняття «пенітенціарні заклади».

Соціальна допомога, соціальна підтримка та соціальні послуги в структурі соціального обслуговування. Сутність поняття “соціальна допомога”. Напрями соціальної допомоги. Дефініція “соціальні послуги”. Типологія соціальних послуг: соціально-побутові, психологічні, соціально-педагогічні, соціально-медичні, соціально-економічні, юридичні, інформаційні, просвітницькі, рекламно-пропагандистські послуги та послуги з працевлаштування.

Тема: Соціалізація особистості – надзавдання соціальної педагогіки

Становлення дефініції соціалізація. Ф. Гідінгс (книга “Теорія соціалізації” 1887 р.) та П. Каптерев (1915 р.) як основоположники поняття.

Дві теорії щодо визначення терміну: суб’єкт-об’єктна (Е. Дюркгейм і Т. Парсонс), що припускає пасивну позицію людини в процесі соціалізації; суб’єкт-суб’єктна (Ч. Кулі, Дж. Мід), що розглядає людину як активного члена суспільства, що впливає на свої життєві обставини і на себе самого.

Підходи до трактування соціалізації: соціологічний, факторно-інституційний, інтеракціоністський, інтраіндивідуальний, інтерізаційний.

Стадії соціалізації особистості: первинна та вторинна. Види соціалізації: стихійна соціалізація індивіда, відносно спрямована соціалізація, соціально-контрольована соціалізація (виховання), свідомо самозміна людини.

Види завдань, що вирішує особистість в процесі соціалізації: природно-культурні, соціально-культурні, соціально-психологічні.

Фактори соціалізації: мега-, макро-, мезо-, мікрофактори.

Механізми соціалізації: соціально-психологічні (імпринтинг, наслідування, ідентифікація, рефлексія, інтеріоризація, екстеріоризація); соціально-педагогічні (традиційний, інституційний, стилізований, міжособистісний, рефлексивний) механізми.

Сутність понять “агенти соціалізації” та “інститути соціалізації”.

Тема: Соціальне виховання як продукт цілеспрямованої діяльності суспільства і держави

Поняття “соціальне виховання”, об’єкт, предмет та завдання. Провідні інститути соціального виховання. Сфери життєдіяльності, в яких здійснюється соціальне виховання: освіта, організація соціального досвіду, індивідуальна допомога.

Функції системи соціального виховання: культурологічна, соціалізаційна, адаптаційна, ціннісноутворююча, нормативна, інтегративна, соціального контролю.

Чинники соціального виховання: природа, мова, спілкування, мистецтво, література, засоби масової інформації, спосіб життя, соціальні ролі, традиції.

Поняття принципів соціального виховання. Класифікація принципів, на яких ґрунтується процес виховання: цілеспрямованість, єдність свідомості та поведінки, комплексний підхід, поєднання поваги до особистості вихованця з розумною вимогливістю до нього, принцип відповідності виховання індивідуальним особливостям особистості, принцип системності, послідовності й наступності у вихованні, принцип безперервності, інтегративності, народності, природовідповідності, культуровідповідності, демократизації, опори на позитивне в людині та її вчинках.

Напрями сучасного соціального виховання.

Тема: Інфраструктура соціально-педагогічної діяльності

Поняття соціальної інфраструктури системи соціально-педагогічної діяльності. Принципи структуризації : інституційний і територіальний.

Особливості соціально-педагогічної діяльності в установах системи освіти: школах; установах інтернатного типу; освітніх установах для дітей, що потребують психолого-педагогічної та медико-соціальної допомоги; спеціальних начальних-виховних установах для дітей і підлітків з девіантною поведінкою; соціальних службах при освітніх установах.

Робота соціального педагога в установах додаткової освіти: центрах творчості; будинках творчості; станціях; школах спортивного, музичного, театрального профілю; студіях; клубах; дитячих таборах; дитячих парках.

Соціально-педагогічна діяльність в установах системи соціального захисту населення: центрах соціально-психологічної допомоги; притулках для підлітків і молоді; центрах реабілітації неповнолітніх правопорушників; центрах юридичної допомоги і консультації; службах допомоги молодій сім’ї; центрах ресоціалізації осіб, що повернулися з місць позбавлення волі; у соціальних притулках; соціальних гуртожитках для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; у центрах соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді; центрах для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді; центрах матері та дитини.

Особливості соціально-педагогічної діяльності в установах системи охорони здоров’я: будинках дитини до 3 років; дитячих поліклініках; установах медико-соціальної реабілітації; закладах медико-психолого-педагогічної допомоги; системах психіатричних і наркологічних клінік і диспансерів; валеологічних службах; центрах планування сім’ї.

Особливості соціально-педагогічної діяльності в установах системи дитячих закладів оздоровлення (дитячий заклад санаторного типу, дитячий центр) та відпочинку (заклад з денним перебуванням, дитячий заклад праці та відпочинку, наметове містечко).

Тема: Структура та система діяльності соціальних служб в Україні

Поняття “соціальна служба”. Структура соціальних служб України. Специфіка діяльності спеціалізованих формувань: служби соціальної підтримки сімей “Родинний

дім”; служби соціально-психологічної допомоги “Телефон довіри”; кризового центру соціально-психологічної допомоги; центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями; мобільного консультативного пункту для ін’єкційних споживачів наркотиків; служби соціального супроводу неповнолітніх та молоді, які знаходяться у місцях позбавлення волі та повернулися з них; клуби дітей-інвалідів; консультативно-діагностичні служби для тих, хто вступає в шлюб; школи лідерів дитячих громадських організацій; клуби “Молода сім’я”; пересувні медико-консультативні пункти.

Тема: Волонтерство як соціально-педагогічне явище

Поняття “волонтер”, “волонтерство”, “волонтерська діяльність” та “волонтерський рух”.

Різновиди центрів волонтерського руху в Україні: Координаційна рада з питань розвитку та підтримки волонтерського руху при Міністерстві праці і соціальної політики; Всеукраїнський громадський центр “Волонтер”; Ресурсний центр розвитку громадських організацій “Гурт”; Український державний центр соціальних служб для молоді; Волонтерський центр “Пенсіонер”; Коаліція громадських організацій та ініціатив “За вільну від тютюнового диму Україну”.

Тема: Важка життєва ситуація та “групи ризику”

Поняття “життєва ситуація”, “проблемна ситуація”. Ознаки, що свідчать про наявність важкої життєвої ситуації.

Поняття “ризик”, “групи ризику”. Категорії груп ризику.

Групи факторів, що впливають на появу дітей “груп ризику”: соціально-економічні, психологічні, медико-біологічні, педагогічні.

Тема: Захист прав дитини як соціально-педагогічна проблема

Особливості поняття “дитина” та “дитинство”.

Соціальна політика в галузі дитинства, провідні завдання: контроль за роботою дитячих установ різного типу; соціально-медична допомога дітям; інформаційно-правова допомога неповнолітнім з питань освіти; набуття професії, працевлаштування; реалізації культурних і дозвіллевих потреб.

Характеристика категорій дітей, що потребують соціального захисту: дезадаптовані; бездоглядні; покинуті діти; діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; діти, що підлягають різним формам насилля у сім’ї; діти із специфічними соціальними та особистісними потребами і проблемами.

Соціальний захист дітей в Україні. Законодавча база: Декларація прав дитини; Конвенція ООН про права дитини; Конституція України (ст.52); Кодекс про шлюб і сім’ю; Закон України “Про освіту”; Закон України “Про охорону дитинства”; Закон України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”; Закон України “Про сприяння соціальному розвитку молоді”; Національна програма “Діти України”.

Тема: Характеристика дітей з обмеженими можливостями

Дефініції “інвалід”, “люди з функціональними обмеженнями”.

Причини інвалідності. Категорії дітей з порушенням розвитку: з порушенням слуху, зору, функцій опорно-рухового апарату, мовлення, емоційно-вольової сфери, поведінки, із затримкою психічного розвитку, розумово відсталі діти, із складними дефектами розвитку, у яких поєднуються два або й більше первинних порушень.

Основні проблеми дітей і молоді з функціональними обмеженнями: матеріальне забезпечення; медичне обслуговування; психологічна допомога дітям і батькам; освіта і професійне навчання; працевлаштування дітей і батьків; спілкування, заняття улюбленими справами; підготовка дітей і молоді до самостійного життя; вільне пересування.

Зміст реабілітації дітей з функціональними обмеженнями. Закон України “Про соціальні послуги” та “Про реабілітацію інвалідів в Україні”. Види реабілітаційних заходів: медичні, фізичні, психологічні, професійні, трудові, соціальні, психолого-педагогічні, фізкультурно-спортивні.

Тема: Соціально-педагогічні проблеми „дітей вулиці”

Характеристика категорії “діти вулиці”. Групи неповнолітніх, що належать до “дітей вулиці”: безпритульні діти; бездоглядні діти; діти-втікачі з навчально-виховних закладів; діти-втікачі із зовні благополучних сімей; діти, які за своїми психологічними ознаками схильні до постійного перебування на вулиці.

Причини поширення безпритульності в Україні. Стиль життя та потреби “дітей вулиці”.

Система підтримки дітей вулиці в Україні. Діяльність і співпраця установ та організацій, що створюють систему підтримки дітей вулиці: служби у справах дітей; центри соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді, загальноосвітні заклади; клуби за місцем проживання; кримінальна міліція у справах неповнолітніх; заклади охорони здоров’я; притулки для неповнолітніх; центри соціально-психологічної реабілітації; громадські організації; засоби масової інформації.

Тема: Соціальна підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Явище сирітства. Біологічні та соціальні сироти. Статус дитини-сироти. Причини появи сиріт: соціально-економічні, законодавчі, історико-культурні чинники, інформаційні причини, кадрово-технологічні, чинники сімейного виховання.

Соціально-психологічний портрет дитини-сироти: психологічна депривація, госпіталізм, тривога, нудьга, депресія, агресія, пригніченість, пасивність, апатичність, байдужість та черствість; соціальні провокації; гіперактивність; неадекватність спілкування; зниження активного ставлення до життя, схильність уникати прийняття самостійних рішень, пасивність; розподіл світу на “свій” та “чужий”; вузько прагматичні, споживацькі мотиви спілкування; фактор “повторного сирітства”.

Форми влаштування сиріт: усиновлення; опіка (піклування); передача до закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; влаштування у прийомні сім’ї та дитячі будинки сімейного типу.

Діяльність соціального педагога у закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Перелік документів, що належать до особової справи дитини-сироти: підтвердження статусу дитини-сироти; учнівська справа; акт відвідування дитини; щоденник педагогічних спостережень; психологічна карта; спеціальна картка (дані про кримінальне минуле, перебування на обліку в міліції, девіантну поведінку чи схильність до правопорушень).

Тема: Соціально-педагогічний портрет обдарованої дитини

Поняття “обдарованість особистості”. Загальна та спеціальна обдарованість. Різновиди обдарованості: академічна, інтелектуальна, творча, прихована та соціальна обдарованість.

Ієрархія понять: “задатки”, “здібності”, “обдарованість”, “творча обдарованість”, “талант”. Класифікація здібностей: за ступенем досконалості, за особистісною сферою, за спільністю вияву.

Компоненти особистісних якостей обдарованої дитини: психофізіологічні, інтелектуальні, творчі, світоглядні.

Проблеми обдарованих дітей: агресивність, нетерплячість; неприязнь до школи; різні ігрові інтереси; відсутність конформізму; занурення у філософські проблеми; невідповідність між фізичним, інтелектуальним і соціальним розвитком; потяг до

досконалості; відчуття незадоволеності; нереалістичні цілі; зверхчутливість; потреба в увазі дорослих.

Умови розвитку обдарованості: дотримання принципів гуманістичної психології і педагогіки; систематичне звернення до емоційної сфери; трансформація когнітивного змісту в емоційний; дотримання принципів розвиваючого навчання – проблемності, діалогічності й індивідуалізації.

Соціальний педагог в роботі з обдарованими дітьми. Мета та завдання соціально-педагогічної діяльності з обдарованими дітьми. Функції соціального педагога при роботі з обдарованими.

Тема: Соціально-педагогічні прояви різних форм дезадаптації підлітків та молоді

Поняття “важковиховуваність”. Групи важковиховуваних дітей і підлітків: педагогічно занедбані; з нерівномірним розвитком психіки; ті, що перебувають у неправильних взаємостосунках з оточуючими. Фактори виникнення важковиховуваності: соціально-економічні та соціально-політичні; психолого-педагогічні; медико-біологічні; складні умови сімейного виховання; упущення в навчально-виховній роботі школи. Типологія важковиховуваності: педагогічна занедбаність, відхилення у психічній діяльності або опірність педагогічним впливам, ситуативна важковиховуваність, власне важковиховуваність.

Асоціальна поведінка як різновид соціально відхиленої поведінки дитини, що може проявлятися у формі агресії. Поняття “агресивність”. Види агресії: вербальна, фізична, пряма, непрямая, інструментальна, ворожа, аутоагресія. Ознаки агресивної поведінки: виражене прагнення до домінування над людьми і використання їх у своїх цілях; тенденція до руйнування; спрямованість на спричинення шкоди навколишнім людям; схильність до насильства (спричиненню болю). Категорії агресивних дітей: діти, схильні до виявлення фізичної агресії; діти, схильні до вияву вербальної агресії; діти, що виявляють опосередковану агресію; діти, схильні до вияву негативізму.

Протиправна поведінка. Види протиправних дій: проступки, правопорушення, кримінальна (злочинна) поведінка. Делінквентна поведінка. Групи делінквентних осіб: індивіди, які здійснюють правопорушення під впливом певних обставин чи оточуючих людей; особи з достатнім рівнем правосвідомості, але пасивним ставленням до інших порушників; люди, що випадково чинять правопорушення; особи, що свідомо порушують правові норми.

Адиктивна поведінка. Типові прояви хімічної адикції. Групи адиктивної поведінки: нехімічні адикції, проміжні форми адикції, хімічні адикції. Поняття “синдрому залежності” його ознаки.

Саморуйнівна поведінка. Поняття “суїцид”, “суїцидальна спроба”.

Структура суїцидальної поведінки: внутрішні та зовнішні форми. Види суїцидальної поведінки: справжні самогубства, демонстративно-шантажна поведінка, суїцидально зумовлена поведінка. Типи суїцидальної поведінки: “аномічний тип”, “егоїстичний тип”, “альтруїстичний тип”.

Тема: Сучасна сім'я як провідний фактор соціалізації особистості

Поняття “сім'я”, її основні підсистеми. Функції сім'ї: демографічна, репродуктивна, комунікативна, виховна, рекреативна, психотерапевтична. Основні параметри сім'ї: соціально-культурний, соціально-економічний, техніко-гігієнічний, господарсько-економічний.

Батьківство як фактор соціалізації дитини в сім'ї. Характеристика усвідомленого батьківства: ціннісні орієнтації подружньої пари, батьківські установки, батьківські сподівання, батьківські почуття, батьківська позиція, стиль сімейного виховання, батьківська відповідальність.

Стилі сімейного виховання за традиційною класифікацією (авторитарний, демократичний та ліберальний стилі) та за класифікацією Є.П. Ейдемільера (гіпопротекція, домінуюча гіперпротекція, потураюча гіперпротекція, емоційне відчуження, підвищена моральна відповідальність).

Виховний потенціал сім'ї та специфіка сімейного виховання.

Тема: Молодь як особлива соціально-демографічна група

Поняття “молодь”, вікові межі молодих людей. Якості представників молоді: психологічна, світоглядна, моральна стійкість, здатність до адекватної орієнтації, готовність приймати рішення і нести за них відповідальність, уміння визначати адекватні цілі. Соціальна активність особистості, що проявляється у таких сферах: громадсько-політичній, професійно-трудовай, сімейно-побутовій, у сфері діяльності та сфері духовного життя суспільства, громади.

Особливості становлення молоді в суспільстві. Періоди становлення молодих людей: період пошуку, інтеграції в суспільство та інтенсивної творчої праці. Групи проблем молоді: особистісні та соціальні проблеми. Завдання, що вирішують молоді люди протягом життя: природно-культурні, соціально-психологічні, соціально-культурні.

Державна молодіжна політика в Україні, мета, завдання, функції та сфери реалізації державної молодіжної політики. Нормативно-правова база державної молодіжної політики: Закони України “Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні”, “Про сприяння соціальному становленню і розвитку молоді України”, “Про молодіжні та дитячі громадські організації”, “Про соціальну роботу з дітьми та молоддю”.

3. Критерії оцінювання відповідей вступників

Фахове вступне випробування передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми «Соціальна педагогіка» магістерського рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей. Фахове вступне випробування проводиться як комплексна оцінка знань та умінь з дисципліни, що винесені на вступне випробування, згідно затвердженої програми.

Відповіді абітурієнтів оцінюються за 100-бальною шкалою за кожне з завдань. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінці за відповіді на всі завдання білету. Мінімальна позитивна оцінка фахового вступного випробування, що дозволяє брати участь у конкурсі – 60 балів.

Оцінюються абітурієнти за такими критеріями:

- Правильність, чіткість відповідей;
- вміння логічно викладати свої думки;
- володіння науковою термінологією;
- розуміння основних теоретичних положень;
- системність мислення;
- ступінь усвідомлення матеріалу;
- вміння використовувати теоретичні знання.

Кількість балів	Критерії оцінювання
90 – 100	Абітурієнт має системні, повні, міцні знання з соціальної педагогіки, блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками, науковою термінологією, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки, робить самостійні обґрунтовані висновки, виявляє вміння логічно викладати свої думки, наводить власні приклади. Вступник відзначається високим (творчим) рівнем компетентності.
82 – 89	Абітурієнт виявляє основні знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить самостійні висновки. Загалом відповідь змістовна і правильна з певною кількістю незначних помилок. Вступник характеризується достатнім рівнем компетентності.
74 – 81	Абітурієнт виявляє знання і розуміння основних теоретичних положень, допускає незначні помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, самостійно аналізує та оцінює педагогічні явища, застосовує знання у стандартних ситуаціях, робить самостійні, але недостатньо чіткі висновки, відчуває труднощі з наведенням власних прикладів. Виявляє середній рівень компетентності.
64 – 73	Абітурієнт самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, виявляє недостатній рівень знань й розуміння основних положень соціальної педагогіки, допускає помилки під час пояснення окремих педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, оцінює педагогічні явища з допомогою викладача, робить не чіткі висновки, частково дотримується логіки під час викладення своєї думки.
60 – 63	Абітурієнт виявляє поверхові знання й розуміння основних положень соціальної педагогіки; допускає суттєві помилки під час пояснення педагогічних явищ та у формулюванні наукових термінів, оперує загальними фразами, частково виявляє вміння логічно викладати свої думки.
35 – 59	Абітурієнт не володіє знаннями з теми, не орієнтується в основних поняттях із соціальної педагогіки, не може цілісно висвітлювати програмний матеріал, не здатний наводити приклади. Відзначається низьким рівнем компетентності.
0 – 34	Абітурієнт не володіє основними знаннями, не знає фактичного матеріалу, не володіє понятійно-термінологічним апаратом з соціальної педагогіки.

4. Рекомендована література

1. Абетка соціального педагога: навч. посіб. / Уклад. В.В. Волканова. – Х.: Основа, 2011. – 235с.
2. Архипова С. П. Методи та технології роботи соціального педагога : навч. посіб. / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода, О. В. Тютюнник; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. – К. : Слово, 2011. – 496 с.
3. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 208 с.
4. Богданова І. М. Соціальна педагогіка: Навч. посіб. / Богданова І. М. – К.: Знання, 2008.
5. Василькова Ю. В. Социальная педагогика. Курс лекцій / Василькова Ю. В., Василькова Т. А. – М.: Академия, 1999.
6. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна робота» у двох частинах / Л. М. Вольнова. – Ч. 1. (Теоретична частина). – 2-ге вид., перероб і доповн. – К., 2016. – 188 с.
7. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна педагогіка» у двох частинах / Л. М. Вольнова. – Ч. 2. (Практична частина). – 2-ге вид., перероб і доповн. – К., 2016. – 193 с.
8. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / [За заг. ред. проф. І. Д. Звереві – 2-ге видання]. – Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. – 536 с
9. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка: Підручник / Євтух М. Б., Сердюк О. П. – 2-ге вид., стереотип. — К.: МАУП, 2003. — 232 с.
10. Жигайло Н. І. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Жигайло Н. І. – Львів : “Новий Світ – 2000”, 2007. – 256с.
11. Заверико Н.В. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник/ Заверико Н.В. – К.: Слово, 2011. – 240с.
12. Иванов А. В. Социальная педагогика: Учебное пособие / А. В. Иванов и др.; под общ. ред. проф. А. В. Иванова. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2010. — 424 с.
13. Коваль Л. Г. Соціальна педагогіка / Коваль Л. Г., Зверева І. Д., Хлебик С. Р. – К., 1997.
14. Мудрик А. В. Социальная педагогика: Учеб. для студ. пед. вузов / Под ред. В. А. Сластенина. – 5-е изд., доп. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 200 с.
15. Мустаева Ф. А. Основы социальной педагогики : учебн. для студ. высш. пед. учеб. завед. / Мустаева Ф. А. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Деловая книга, 2002. – 416 с.
16. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка: Навч. посібник / Пальчевський С. С. – К.: Кондор, 2005. – 560с.
17. Сейко Н.А. Соціальна педагогіка: Курс лекцій / Сейко Н.А. . – Житомир: Житомир.держ. пед. ун-тет, 2002. – 260 с.
18. Словарь по социальной педагогике : учеб. пособие для студ. изуч. психологию, социальную работу и социальную педагогику / Л. В. Мардахаев. – М. : “Академия”, 2002. – 365 с.
19. Словарь социального педагога и социального работника / [под. ред. И. И. Калачевой, Я. Л. Коломинского, А. И. Левко]. – 2-е изд. – М. : Белен, 2003. – 256 с.
20. Сорочинська В. Є. Організація роботи соціального педагога: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Сорочинська В. Є. – К.: Кондор, 2005.

21. Социальная педагогика : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / [под ред. В. А. Никитина]. – М. : ВЛАДОС, 2002. – 270 с.
22. Соціальна педагогіка : підручник / [за ред. А. Й. Капської]. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 468 с.
23. Соціальна педагогіка : підручник для студ. вищ. навч. закл. – [4-те вид. виправ. та доп.] / [за ред. А. Й. Капської]. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 488с.
24. Соціальна педагогіка. 5-те вид. перероб. та доп. підручник./ За ред. Капської А.Й.– К.: Центр учбової літератури, 2011 – 488 с.
25. Соціальна педагогіка. Мала енциклопедія / За ред. І. Д. Зверєвої. – К.: Центр учбової літератури, 2008.
26. Соціальна педагогіка: теорія і технології: підручник для студентів ВНЗ / за ред. Зверєвої І. Д., Алексеєнко Т. Ф., Басюк Т. П., Безпалько О.В. та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
27. Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник [колектив авторів Андрущенко В.П., Бех В.П., та ін.] — К. ДЦССМ, 2002 — 536с.
28. Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна робота з неблагополучною сім'єю / Трубавіна І. М. – К.: ЦССДМ, 2002.